

עוון אלהים

מסביב לשלחן השבת

בפרשת השבוע מסופר לנו על נח, שהיה "איש צדיק" ו"ימצא חן בעיני ה'". מעשיהם של בני דורו היו מקולקלים, וה' החליט להשמיד אותם על ידי מבול, אך נח נזהר מללמוד מהם, ולכן ה' ציווה אותו לבנות תיבה כדי שיוצא מהמבול הנורא שיחריב את כל החיים על פני האדמה. כשנח סיים לבנות, ה' ציווה אותו אלו חיות בדיוק להכניס לתיבה: "מכל הבהמה הטהורה תקח לך שבעה שבעה איש ואשתו, ומן הבהמה אשר לא טהורה היא שנים איש ואשתו".

חז"ל התפלאו - מדוע נכתב "הבהמה אשר לא טהורה"? הרי התורה מקפידה לא לכתוב מילים מיותרות, שהרי ניתן לכתוב "הבהמה הטמאה" כמו שנקתב בשאר התורה!

אלא לומדים מכאן חז"ל שהתורה באה כאן - כבר בתחילתה - ללמדנו עיקרון חשוב: האדם צריך לשמור על לשון נקייה, ולא להוציא (לדבר) דבר מגונה מפיו.

ומדוע חשוב כל כך להדגיש לנו זאת ממש בפתיחת התורה? כדי שמיד אחריו שיקראנו שהאדם נברא בצלם אלוהים, ומה שמבדיל אותנו מבצלי החיים זו הכוללת לדבר, אנו צריכים להקפיד שמפה שלנו יצאו רק מילים קדושות, נחס ונחלילה בתרחק מכל דבור שאינו נקי - לא לשמוע וכמוכן לא לדבר שום דבר הפוגע בשלמות טהרת פינו.

וכמה חשובה שמירת הלשון הנקייה, מסופר בתלמוד (מסכת פסחים) על כמה כהנים שדברו ביניהם, ואחד מהם קצת לא הקפיד על לשונו, ואחריו שדקו את יחוסו המשפחתי, התבאר שיש חשש שהוא פסול לעבודה בבית המקדש.

נשתדל אנו לשמור את פינו קדוש וטהור, ומובטח לנו שיתקיים מאמר חז"ל שהעולם מתקיים בזכות התפלות והלמוד של תינוקות של בית רבן, וכך נקרב את ביאת משיח צדקנו במהרה בלמינו.

מה רבו מעשיך ה'...

אליהו במיון מאיז

שיכה וגיל התנפחו בעקבות משחק ששחקו בבקר, כל אחד נשאר עם פרצוף חמוץ. "כשאתם מחזכים, אתם עושים שמח לכלם", אמרה אמא לשירה וגיל.

"אבל לפעמים אני שוכחת ולפעמים זה באמת קצת קשה", אמרה שירה. "במיוחד כשמפסידים במשחק".

"בואי ננסה, כשתפסדי היום לפתה תברכי את כל החברות בברכת בקר טוב, תחייני חיוך רחב ותראי איזו השפעה נהדרת ומדבקת יש לחייך ואין הוא יוצר ברגע תחושת שתפסות", הציעה אמא, "כשאתם מחינך, הוא משרד משהו טוב, ללא צורך במלים".

"זה לא נשמע מסדך, פשוט צריך לנסות", אמר גיל. "נכון, על חיוך צריך להתאמץ", אמרה אמא, "אבל לפני כן, כל אחד צריך להבין את החשיבות שיש לחיוך וכמוכן צריך גם לרצות לחייך".

"עכשיו אני מתחיל להבין, זה כמו שכל פעם שאני רואה את אייר הקטן מחיך, גם אני פתאם מתחיל לחייך", אמר גיל.

"אמא, את כל כך צודקת. נעים ללמוד יחד ולשחק עם חברים שמחזכים בשמחה, זוהי בטח גם הסבה שניעים לשורות במחיצתם", אמרה שירה.

אז חברים יקרים, גם אם לפעמים קצת קשה, תחייכו - זה שווה! אל תפסיקו לחייך!!!

מי אני?

1. אני הנדב של נח ועל שמי נקראת עיר שקרובה לנמל התעופה בן גוריון
2. אני מצאצאי שם, כדי למצא אותי - חפשו בצד השני
3. גם אני מצאצאי שם ושמו של אחד המוכרים דומה לשמי

הפירוט להסבון סלברי:
1. פסח - פסח
2. חולד - חולד
3. כפית (תלמידים) - כפית

כתוב עלון ילדים:
הרב ישראל שנהר
ועל כהן

גדולי ישראל הכילו את... רבי נפתלי אמסטרדם - מנדולי הנועת המוסר

רבי ישראל מסלנט זצ"ל, היה רבו של רבי נפתלי, כשהיה מונה שבחם של תלמידיו ואומר "נפתלי שלי הוא חסיד". ואכן, עסק רבי נפתלי כל זמיו בתורה וניקאת שמים. ששאיתו היא ששקראת אותו אינשהו יהודי, תכף והרהר בתשובה.

רבינו נולד בשנת תקצ"ב (לפני כמעט 180 שנה) בעיר סלנט וכבר בצעירותו קראוהו "נפתלי מתמיד". הרב היה דין כל עניניו מתורתו ועד תנועות גופו ולא היה זע ונע אלא לצדד. היה למדן ובקי בכל חדרי התורה. רבי יצחק בלזר, ידיד נפשו, אמר עליו שמרוב דקנותו יכול למסור דין וחשבון מפרט על עוון בטול תורה. ציר ומרפו חינו של רבינו נסוב על דרך המוסר כפי שקבל מרבי ישראל מסלנט רבו.

רבינו היה בורח מפני הכבוד והרענות ולמרות הלחצים לא הסכים לכהן כרב. אך הקב"ה סובב ובשל לחץ הפרנסה, נאלץ לכהן כרב של הקליניקי בירת פינלנד וכמוכה-צדק בפטרבורג. בתחלה היה רבינו לובש בגדים פשוטים מאד ובשל הקפדת אשתו חדל מכך.

בסוף זמיו עלה לארץ והסתפר מעין כל, כשהוא עושה עצמו כזקן ששכח תלמודו. אכן, גדולי ירושלים הפירו כי לפנייהם גאון צדיק וחסידי אמת. רבינו נפטר בשיבה טובה ומנוחתו בבורח הרהר הזיתים שפירושלים.

זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל.

את התשובות לחידה, יש לשלוח לפקס: 08-6610015 או בדואר אלקטרוני: tairneri@gmail.com

איזהו גיבור...

דני היה גלד נכון, הוא מעולם לא נסה לשלט בקעסיו. כשאחותו הקטנה הרגיזה אותו, מיד הוא משך לה בצמה. כשאחד החברים לא שתף אותו במשחק, הוא דבר אליו לא יפה וכשאמא היתה מבקשת עזרה - הוא היה מתחפץ.

אבא של דני לא נדע מה לעשות, איך לעזור לדני להתגבר. יום אחד בא סבא מנחם לבקור ואמר לאבא של דני: "אני חושב שאוכל לעזור אם אקח את דני אלי לשבוע". אבא שמח על העזרה ודני על החפשה.

בדרךס אמר לו סבא, "דני, בחצר האחורית של ביתי יש גדר. כל פעם שתעשה דבר שפוגע במישהו, אני אתקע מסמר בגדר".

דני נחזק. זה לא הפריע לו. בבקר יום המחרת, דני הספיק להתחפץ לסבא ארבע פעמים, לא לסייע במטלות שהוא נדרש להן, ולהכות שלשה מילדי השכונה. בסוף היום הקטפרו כמעט 40 מסמרים על הגדר.

דני הסתפל על הגדר במבוכה, "מה, רק היום כבר הספקתי לעשות כל כך הרבה מעשים רעים?".

ביום המחרת, הענין חזר על עצמו. שוב עשה מעשים ש"זכו" אותו בעוד מסמרים על הגדר. בסופו של יום, היו בגדר מעל 100 מסמרים. דני הסתפל על הגדר, תחושה רעה מאד הודחלה לבלו. "פגעתי בכל כך הרבה אנשים... וכל העברות שעשיתי היום..." הוא החליט שכל המצב לא יכול להמשך. שהוא חבב לתקן את עצמו. הוא הלך אל סבא מנחם. "סבא, אני רוצה להשתנות. אני רוצה להפך לאדם טוב יותר. מה אני צריך לעשות?".

"שב, נכדי", אמר לו סבא. "הדבר הראשון הוא, תחשב מה אתה היית מרגיש אם מישהו אחר היה מכנה אותך בשמות כפי שאתה עושה. אם אתה חושב שהיית נפגע, תדע שאסור להוציא את המלים האלה מבין שפתיך. דבר שני, לפני שאתה מדבר לא יפה או מגיב בצורה פוגעת, תנשם עמוק וספר עד עשר.

בכל פעם שתבליג ולא תתפרץ בכעס, תותר לחבר או תעור בבית - אני אוריד מסמר מהגדר".

35 וביום השלישי ירדו כבר כל המסמרים. סבא לקח את דני ושניהם התבוננו בגדר. "יפה עשית, דני" אמר סבא, "הורדת את כל המסמרים מהגדר".

"אבל סבא", רטן דני. "הגדר עדין הרוסה! היא בלה מחורכת!". "דני, יקירי", אמר סבא ולטף את ראשו. "כך הוא גם לבו של אדם. אפשר לבקש סליחה ולהוציא את המסמר שננעץ בלבו. אבל החור הקטן תמיד ישאר".

נתפלל שעולם לא ננעץ מסמרים בלבותיהם של אחרים!

נקודת אור - הרב אמיר בן דוד שליט"א

מאה המלרים האחרונים

עומדים אנו בימים הראשונים לאחר החגים והימים הנוראים. כעת הזמן וההזדמנות להתחיל וליישם את ההחלטות והקבלות שקיבלנו על עצמנו לתקן בימים הנוראים.

אם לא קיבלנו על עצמנו שום דבר, או שקיבלנו ושכחנו מזה, עתה הוא הזמן - ראש חודש מר-חשוון, כשאנו עדיין בראשית השנה וניתן לקבל ולהחליט ברגע אחד מכל הלב מה לתקן. ההמלצה שלי היא, לקחת משהו מתחום המידות (בין אדם לחברו, בין אדם לאשתו), מצווה אחת שרוצים להתחזק בה, חיזוק בלימוד התורה, בקביעת עיתים או יעדים - כלומר, במה אני צריך להתקדם השנה בלימוד התורה.

כאשר באים אנו לקרוא בתורה מיד אחרי חג הסוכות את פרשות בראשית ונח, יכולים אנו להתכנס לתסכול ואף לייאוש. כבר מברית העולם יש כישלונות: חטא אדם וחווה, קין והבל עד שבסוף הפרשה אומר ה' "אמחה את האדם אשר בראתי, מעל פני האדמה", "כי רבה רעת האדם בארץ" (בראשית ו-ה).

המבול, מעשה חם מיד אחרי המבול, חטא דור הפלגה, מגדל בבל. הכל נראה לא טוב. נח היה מעין פסק זמן וחלון הזדמנויות לפתיחה חדשה, אך נראה שגם זה הוחמץ. אם כבר בהתחלה כך, מה גיד אנו?

אך האמת שונה: נראה שדווקא מתוך כל החושך, אפשר להתבונן ולראות בפסוקים את האור. "ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול" (בראשית י, כא). כאן יש לשאול, הרי שם הוליד את ארפכשד, וארפכשד הוליד את שלח, ושלח הוליד את עבר. זאת אומרת, עבר היה גן של שם. אם כן מדוע מודגש עבר מכל הצאצאים?

אומר המלבי"ם שרק עבר היה בבחינת "סגולה", כמו סבו הגדול שם ואילו כל שאר הצאצאים היו קליפות הפרי ועל כן אינם נחשבים, אלא רק שדרכם

בס"ד, גליון מס' 74
פרשת נח א' בחשוון תשע"א

עברה הסגולה עד שנולד אברהם אבינו. מגד - בטומאה, התורה מציינת ש"חם הוא אבי כנען" (שם ט, יח).

התורה מונה שבעים אומות: מבני שם 26 אומות, מחם - 30 אומות ומיפת - 14 אומות, סה"כ 70. עם זאת, הכל נראה לא טוב עד שנולד אברהם העברי, הוא אברהם שמדליק את לפיד האמונה בקב"ה. אברהם הוא לבדו בעולם - "העברי" - הוא מעבר אחד וכל 70 אומות העולם מהעבר השני. אברהם אבינו יודע שהתיקון לעולם מתחיל ממנו, אך לא מסתיים אצלו. הדרך לבני ולבני בניו עוד ארוכה ולמרות זאת, אינו מתייאש ולא נופל מאמונתו.

אנו, דור הגאולה זוכים ורואים לגד עינינו מה שלא זכו כל הצדיקים בדורות הקודמים. על אף כל הקשיים האישיים שאנשים עוברים, תמהים ומתפללים אנו כיצד הכלכלה הישראלית הקטנה, שאמורה להיות מושפעת כל כך משוקי העולם הנמצאים במצב קשה ביותר ויורדים כל העת, דווקא היא עולה, מתחזקת ומתפתחת. אל לנו לטעות ולומר שיש לנו גיד בנק מוכשר או כלכלנים מוכשרים. ייתכן שגם זה נכון, אך הכל בהשגחת הקב"ה ורואים אנו עין בעין, איך הקב"ה מוריד ומנמיך את אומות העולם.

מי שעוד לא הבין ולא קורא את מעשי ה' בעולם, הגיע הזמן שיקלוט ויפקח את עיניו, העולם כולו רועש וגועש ודוקא כאן, עם ישראל עולה! צריך לראות את השינוי המשמח במגמת העולם! אנו נמצאים בקטע האחרון, המאה מטרים האחרונים של הריצה הארוכה של תיקון העולם וגלות עם ישראל. כבר ניתן לראות את הסוף, רואים את אורו של משיח ההולך וזורח. אם כן, צריך להתעודד ולאסוף את שארית הכוחות ולתת את המקסימום שלנו, את כל המאמצים האפשריים ולהתקרב לקב"ה, לאחד את עם ישראל כדי להגיע מהר לנקודת הגמר בשלמות לבלתי ידח ממנו נדח" וברחמים גדולים.

הגליון מוקדש לעילוי נשמת יחזקאל נחמיה בן פרחיה ז"ל נלב"ע - ו' מרחשוון תשמ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

הגליון מוקדש לעילוי נשמת רחל נחמיה בת גורג'יה ז"ל נלב"ע - ב' מרחשוון תש"ע ת.נ.צ.ב.ה.

הרב חניניה מלכה
ההמנה היא המנה

הרב ניר בן ארצי שליט"א
הרב ניר בן ארצי שליט"א

תאיר ניר

בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א

הציבור הרחב מוזמן לכנס התעוררות והתחזקות באמונה מפי הרב ניר בן ארצי שליט"א

ביום רביעי ה' בחשוון (13/10)
תפילת ערבית ב 17:30
ולאחריה דרשת הרב בביה"כ המרכזי האשכנזי רח' יהושע בעפולה

ביום חמישי ו' בחשוון (14/10)
בשעה 20:00
בבית הכנסת "רשב"י" רח' דרך יום הכיפורים, שכונת קריית משה ברחובות

הגליון מוקדש לעילוי נשמת יחזקאל נחמיה בן פרחיה ז"ל נלב"ע - ו' מרחשוון תשמ"ט ת.נ.צ.ב.ה.

הגליון מוקדש לעילוי נשמת רחל נחמיה בת גורג'יה ז"ל נלב"ע - ב' מרחשוון תש"ע ת.נ.צ.ב.ה.

אנא מוזמנים לבקר ולהתעדכן באתר "תאיר ניר" בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א כנסים וסיפורי הרב נחמיה האלף סיפורי הרב נחמיה האלף רישום לקבלת הארון השבועי אל"ה סילוני, איחודים ואריה גמנוני

זמני שבת כנסת שבת ירושלים 16:40 ח"א 16:55 חיפה 16:46 ב"ש 16:57 ירושלים 17:51 ח"א 17:52 חיפה 17:51 ב"ש 17:52 יוצא לאור ע"י תאיר ניר בנשיאות הרב ניר בן ארצי שליט"א מושב תלמים 26 ד.נ. ליש דרום 79315 08-6610015-599-590 פקס. tairneri@gmail.com

אשמתו הגדולה של האדם אינה בחטאים שהוא חוטא, שהרי הניסיון עצום וכוונת האדם דל מאוד. אשמתו הגדולה היא שהוא יכול בכל רגע לעשות תשובה - ואינו עושה. (רבי בונם מפשיסחא)

אשמתו הגדולה של האדם אינה בחטאים שהוא חוטא, שהרי הניסיון עצום וכוונת האדם דל מאוד. אשמתו הגדולה היא שהוא יכול בכל רגע לעשות תשובה - ואינו עושה. (רבי בונם מפשיסחא)

לאור ההלכה - מפסקי מרן הראשל"צ הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

הלכות הקשורות למקווה

בענין טבילה במקווה לנשים שגברים טבלו בו קודם. מקור דין זה בגאון עוזנו החיד"א בברכי יוסף (אבה"ז סי' א' אות י"ד), שם כותב בשם קובץ ישן נושן כי אין האשה יכולה לרחוץ ביום טבילתה במרחץ שרחץ בו בעלה, שמא תתעבר ויהיה הולד בן הגדה, וזהו המקור לכך שנשים מחמירות ולא טובלות במקווה שטבלו בו גברים, אפילו אם המים חמים. אולם, מאחר ודבר זה אינו שכיח שהאשה תתעבר כך, לכן בשעת הדחק הקלו. אם הנשים מקפידות ואינן מוכנות לטבול באותו מקווה, אסור לגברים לטבול בו בבוקר, כי טבילתם מידת חסידות היא וטבילת האשה מדין תורה (שו"ת הרה"ר סי' נ"ג תשמ"ח).

בדיעבד, אם טבלו הגברים במקווה בשבת בבוקר ויש צורך שנשים תטבולנה. שמצד הדין, עדיף שלא לומר לאשה כלום והיא

נערך בידי הרב טל חיימוביץ'

תטבול. אך כיון שכיום יצר הרע גדול ומונע מהאשה להטהר במקווה ויש חשש שישמעו הנשים ואמונם בבלנית וברב יוסר, לצורך מצוות טבילה אפשר להקל לומר לגוי להחליף את המים במקווה. וטוב לומר לגוי שיקבל על זה שכר, שיהא כעין אדעתא דנפשא עביד (ש"ע או"ח סי' רנב שו"ת הרה"ר שם).

בענין מקוה הבנוי על גבי מקוה, מי שאומר שלדעת מרן ולספרדים מקוה כזה אינו טוב, הרי הוא טועה ומטעה ואינו מבין בטיב המקוואות. אלא מקוה הבנוי כך, כשר למהדרין מן המהדרין לכל הדעות ולכל העדות (עי' שו"ת אג"מ יו"ד ח"ג סי' סה ס"ק א, ב, שו"ת הרה"ר סי' רכה תשמ"ח).

נערך בידי הרב טל חיימוביץ'

שאלו גא מטפלים בילדים ונוער והם יאמרו לכם, כי אחד המקדמים הגדולים של ילדים, הוא **הצורך לזכות בכבוד ובהערכה**. זהו מגיע משותף לכל הילדים והנערים, כל שעליך לעשות הוא למצוא את הדרך לאותו מקום בליבם הצמא לכבוד ולהערכה, להסיר מסביבו את כל המחסומים, לנקות את האבק ולעוררו לחיים.

כאשר אתה רוצה לפתוח משהו - אתה חייב למצוא את המנועול שלו. המנועול של בני האדם הוא כבודם העצמי. ברגע שמצאת את המנועול והתאמת לו מפתח, נפתחת הדלת להשפיע על בני האדם, בכל גיל ובכל מצב, לשנותם (לטובה או לרעה), לשאת חן בעיניהם ולהוציא מהם את המיטב.

כל אחד מאיתנו נתקל בטענה המוכרת: "אנשים אינם מפרגנים". זו טענה חצי נכונה. ההגדרה הנכונה היא זו: "אנשים אינם מפרגנים למי שאנו מפרגן להם".

שבח הדדי

ערכו ניסיון קטן. לכו לחבר וספרו לו שמישהו שלישי שיבח אותו בצורה בלתי רגילה. רובם של בני האדם, יגיבו בשבח חם כלפי אותו חבר. אדם צריך להיות רע לב ומושחת, כדי שלא להשיב כבוד למי שמכבד אותו. רוב בני האדם אינם כאלה, הם אנשים רגילים שהמגיע (הגשמי) שלהם דומה פחות או יותר. כאשר בני אדם שומעים שמישהו ריכל עליהם, או דיבר בגנותם, הם נוהגים להשיב מנה אפיים, להשחיר את פניו של מי שריכל עליהם ולהשמיצו. אך אם הם באמת רוצים למנוע פגיעות נוספות ואפילו להפוך אויב לאוהב, עליהם לדאוג לכך שישמע מכמה מקומות כי

שיבחו אותו. הוא לא יוסיף לפגוע בהם, משום שיצרו טוב ושלחו אליו. הוא לא יוכל להחזיר לכם משהו אחר. תפקידו של אדם בעולמו היא ליצור מציאות של טוב, ויצירה זו אינה יכולה להיות מותנית ביצירתם של אחרים. טוב ורע הם כמו בומרנג. נתת טוב - קיבלת טוב. נתת רע - קיבלת רע. ביזית - תבזזה. כיבדת - תכובד. על כך נאמר: "איזהו מכובד - המכבד את הבריות". כאשר תפגשו במישהו המתלונן "לא מפרגנים לי", בדקו האם הוא מפרגן "להם".

אנשים יכולים להיות נדיבים בכסף או במעשי חסד, אך מתקשים להיות נדיבים בכבוד ובהערכה. כידוע, "כמים פנים לפנים כן לב האדם אל האדם". לב הוא כמו מראה. אם תביט במראה לאחר שצבעת את פניך במשחת נעליים שחורה, הפנים יהיו מושחרות. אם לבך שחור לחברך, לבו יהיה שחור אליך.

במציאות, אנשים מתקשים "ליצור טוב". הם בהחלט מגיבים לטוב, מכבדים את מי שמכבד אותם, אך להתחיל את התהליך - קשה להם. יש שפשוט אינם מסוגלים להשמיע דברי שבח על הזולת. התייחסותם כלפי כל דבר דומם או מהלך היא ביקורתית. עד כדי כך, שכאשר אתה שומע מהם דברי שבח, אתה מציץ בהם לראות מה הם זוממים. בדרך כלל מתברר שמדובר בסרקאזם.

קחו את האדם הביקורתי ביותר שאתם מכירים וספרו לו כי פלוני שיבח אותו ברבים בצורה שלא תאמן, תראו איך הוא משבח אותו בחזרה - הפעם בכנות ולא בציניות.

כבוד שמים

כל מה שנטען כאן, כתוב בספר "ראשית חכמה" בהקדמה לפרק "דרך ארץ" - "וישתדל בכל יכולתו לכבד הבריות כדי שיהיה מכובד מן הבריות, דתנן (אבות פ"ה) איזהו מכובד המכבד את הבריות".

ובשעת הענווה, פרק ג' נכתב: "וכן ישתדל לכבד כל הבריות. כדלים כעשרים יהיו שווים, כי אין הפרש בין העשיר ובין העני אלא במעות, אבל שניהם נבראו בצלם ובדמות, והמכבד את הבריות מכבד לאומן העליון שעשאם..."

הארץ כתיבת נח

בכל בריאה שברא הקב"ה בששת ימי בראשית, טורחת התורה ומציינת "ויהי כן", "וירא אלוקים כי טוב". נשאלת השאלה, הייתכן שיאמר הקב"ה דבר ולא יהיה!? וכי יעשה דבר ולא יצליח!? אם כן, מדוע טורחת התורה לומר "ויהי כן", "כי טוב" או "טוב מאוד"? וכי הקב"ה צריך לתת לעצמו ציונים!?

שהרי הקב"ה יכול לעשות הכל ובדרך המושלמת ביותר! אמנם במעשי האדם לא ברור אם יצא דבר טוב או לא, אך לא אצל הקב"ה. אלא שצריך להבין כי הקב"ה, עוד לפני יצירת האדם, כבר נתן לעולם בחירה חופשית האם לציית למאמר האלוקי או לא. הקב"ה נתן לארץ בחירה חופשית, לעצים בחירה חופשית וכך לכל הבריאה כולה.

מכל מקום, למלאכים - אין בחירה חופשית ואם הם טועים, הם נשרפים. אך לאדם יש בחירה חופשית, לכן קדמה תורה ותשובה לעולם, שאם האדם יטעה - יידע כיצד לחזור בתשובה. לולא התורה והתשובה, כל חטא שאדם חוטא בו, איננו נמחק, אלא הולך ומצטבר ועבירה גוררת עבירה, עד שהאדם מתמלא בעברות וכלָה מן העולם. בדרך זו כל העולם היה מגיע לכליון.

לכך קדמו התורה והתשובה לעולם, שהם תרופה המצילה את האדם ממוות ואת העולם מחורבן.

לאחר חטא האדם הראשון, הדרדר העולם ועבירה גררה עבירה, שגררה עבירה עד שהגיעו למצב "כי רבה רעת האדם בארץ וכל יִצֵר **מחשבות לבו** רק רע כל היום" (בראשית ו, ה).

"צדיק כתמר יפרח" - מדברי מורנו ורבנו הרב ניר בן ארצי שליט"א

התורה לא דיברה על מעשים רעים שנעשו, אלא על כך שחושבים רע כל היום. רואים אנו איזה כוח יש למחשבה, שבעקבותיה בא המעשה. ולולא התורה והתשובה, כאשר כל היום יש מחשבות רעות ומעשים רעים - העולם מכלה את עצמו. הקב"ה מצא פירצה בחומת הרוע, את נח, אשר בזמנו היה צדיק הדור. וצריך להבין, שבכל דור ולכל תקופה יש את הצדיק שלה. כך דרך פירצה זו, רצה הקב"ה להציל את העולם, על כן שמר על נח והסתיר אותו. הקב"ה יוצר את הנביאים והשליחים, כבר מרחם אָמם. כך היה עם אברהם אבינו, שנתן לו הקב"ה הארה כדי שיכיר את הקב"ה וכך היה עם משה רבינו. הקב"ה רואה את התוצאה הסופית, בה עתיד משה לגאול את עם ישראל. כך גם היה נח, מוסתר, תמים צנוע ושמור.

נח הכין את התיבה במשך 120 שנה, על מנת לתת לאנשי הדור הזדמנות נוספת לחזור בתשובה, שיבינו שהולך להיות מבול, שהקב"ה הולך לטהר את העולם מכל הזוהמה והטומאה. אמנם אנשי דורו של נח זלזלו בו ובבניית התיבה ולמרות שראו את ירידת גשם הזלעפות ועוד דברים קשים ביותר - לא התעוררו לחזור בתשובה. אדרבה, הם רצו לשבור את התיבה ובסופו של דבר, מתו כל אותו הדור.

למעוניינים במגישה עם הרב ניר בן ארצי שליט"א להתייעצות וברכה

ניתן להתקשר לטל' 599-599-1 בין השעות 10:00 ל-15:00 בימים א'-ה'

שו"ת בהלכה - הרב חנניה מלכה שליט"א - ראש ישיבת "רינת ישראל" - תלמים

שוב, ואוכל חלב ולכן לפי שיטתם אפשר לאכול חלב לאחר בשר, אם ברכת ברכה אחרונה ופינית את השולחן. אך **הרמב"ם** ורוב המפרשים הבינו כי מר עוקבא היה מחכה כשש שעות בין אכילת בשר לחלב. כיוון שהמרחק בין סעודה לסעודה אחרת אצל תלמידי חכמים הוא כשש שעות כפי שמעידה הגמרא (שבת י.) "(שעה) שישית (היא שעת) מאכל תלמידי חכמים". ומר עוקבא היה תלמיד חכם ולכן כאשר הוא אמר שהוא היה מחכה עד לסעודה אחרת, הוא התכוון לומר שהיה מחכה שש שעות בין אכילת בשר לאכילת חלב.

פסק השולחן ערוך והרמ"א

בשולחן ערוך (יו"ד פט, א) פסק כמו רוב הראשונים ש: "אכל בשר אפילו של חיה ועוף לא יאכל גבינה עד שישעה **שש שעות**". וכן כתב **הרמ"א** ש"נכון לעשות".

המנהגים השונים

אך הרמ"א כתב שיש נוהגין להמתין **שעה** וכתב שהנוהגים כך יברכו ברכה אחרונה לאחר הסעודה הקודמת. **והגר"א** כתב שהמקור לדבריו הם **דברי הזוהר** (משפטים קכה.) שאמר לא לאכול בשר וחלב בשעה אחת. וכשיטה זו נוהגים חלק מיוצאי הולנד דהיינו לחכות שעה אחת, וחלק יוצאי גרמניה נוהגים לחכות שלוש שעות. **אך כאמור לעיל דברי מר"ן והרמ"א הם שצריך לחכות שש שעות בין אכילת בשר לחלב. וכתבו רוב ככל הפוסקים שאין לזוז מפסק זה.** ובמקום שיש חולה כתב הבן איש חי (ש"ש שלח לך אות יא) שדי לחכות שעה אחת.

לסיכום: בין אכילת בשר לאכילת חלב צריך לחכות שש שעות, ואין להקל בדין זה, אך במקום שיש חולה או מעוברת שהיא חלשה, או יולדת בתוך שלושים יום ללידה ניתן להקל להם שיחכו שעה אחת.

כמה זמן צריך לחכות אדם בריא או אדם חולה, בין אכילת בשר לאכילת חלב?

המקורות בגמרא: בגמרא (חולין קה.) נאמר כי רב חסדא אמר שאם אדם אכל בשר אסור לו לאכול גבינה. ורב יהודה גאון (בה"ג הל' ברכות) הבין כי רב חסדא אסר לאדם לאכול גבינה אחרי בשר רק אם הוא לא רחץ את פיו משאריות הבשר שאכל, אך אם הוא ניקה את פיו לאחר אכילת הבשר מותר לו לאכול גבינה מיד. וכך הבין גם **רבינו תם ורבי אליעזר ממיץ** (יראים ס' קמט) ועוד ראשונים. ולפי שיטתם אפשר לאכול חלב מייד אחרי בשר בתנאי שניקית את פיו.

אך רוב הראשונים (**הרי"ף הרמב"ם הרשב"א הריטב"א ועוד**) הבינו לו כי רב חסדא אסר לאכול חלב אחרי בשר גם אם ניקה האדם את פיו לאחר אכילת הבשר וכך הסכימו רוב הפוסקים, אך יש לברר כמה זמן צריך לחכות בין אכילת הבשר לאכילת החלב.

כמה זמן צריך לחכות?

בגמרא דלעיל נאמר כי **מר עוקבא** אמר כי לגבי השמירה על ההלכה הזאת (דהיינו הזמן שצריך לחכות בין אכילת בשר לחלב), מדרגתו נמוכה ביחס למדרגתו של אביו, שכן אביו היה מחכה יום שלם בין אכילת בשר לאכילת חלב ואילו הוא (מר עוקבא) באותה סעודה לא אוכל בשר וחלב, אלא הוא היה מחכה לסעודה אחרת ואז היה אוכל חלב.

מה הכוונה סעודה אחרת?

ולגבי פירוש המילים **שבסעודה אחרת** הוא היה אוכל נחלקו המפרשים: **התוספות** הבינו כי מר עוקבא היה מפנה את השולחן לאחר אכילת הבשר ומברך ברכה אחרונה, ועורך את השולחן